

การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
THE SCHOOL BUDGET MANAGEMENT OF BURAPA SUKSA SCHOOL GROUP
NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ศิริพร สิทธิวงศ์¹

SIRIPORN SITTIWONG

ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์²

SAKDIPAN TONWIMONRAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 14 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน คือผู้บริหารหรือผู้รักษาราชการแทน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานด้านงบประมาณ และครูผู้ปฏิบัติงานสอน รวมทั้งสิ้น 42 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยได้พัฒนาจากคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ความถี่(frequencies) ร้อยละ(percentage) มัชฌิมเลขคณิต(arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(standard deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมากจำนวน 15 ด้าน และอยู่ในระดับน้อยจำนวน 1 ด้าน ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณ ค่าขอตั้งงบประมาณและจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรควรมีการแจ้งประมาณการงบประมาณล่วงหน้าเพื่อจะได้จัดทำแผนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

ควรมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง ควรมีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ การเงิน บัญชี ควรจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความมั่นใจและความถูกต้องแม่นยำในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน

Abstract

This independent study aims to study 1) the school budget management of Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 and 2) other suggestions on the school budget management of Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. The population consists of 14 schools in Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. Three people who answered the questionnaire from each school are a director or an acting director, a teacher who is in charge of budget management, and a teacher, 42 persons in total. The subjects are used as the unit of analysis. The instrument is a questionnaire on the topic of school budget management of Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. It is based on the school administration manual of the Juristic Administration Development Project, Bureau of Policy and Planning, Ministry of Education. The statistics employed in the study consist of frequencies, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of the study are as follows:

1) The school budget management of Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 in general is good. When considered each aspect individually, there are six aspects which are excellent, 15 aspects which are good, and one aspect which is fair.

2) Other suggestions on the school budget management of Burapa Suksa School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, are budget planning, budget request, and budget plans establishment based on the allocation which should be informed in advance in order for appropriate planning. Budget should be checked, tracked, evaluated, and reported constantly. Educational resources and investment should be funded by external organizations, and courses should be provided for personnel from depot, finance, and account section, to boost their confidence and accuracy of their performance.

KEY WORD : SCHOOL BUDGET MANAGEMENT

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคน เพื่อให้คนที่ได้รับการพัฒนามีคุณภาพ มีการศึกษาที่ดีและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นหาความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - พ.ศ.2564) โดยมีวิสัยทัศน์คือ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม” และมีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่างๆ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ผลิตพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ที่มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศและ

มีองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มุ่งหวังให้บริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่าและมีความคล่องตัว จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 นั้นได้ไปสู่การปฏิบัติ (Implement) จะเน้นให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา ไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการของทุกองค์กรหลักและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการด้วย ซึ่งการบริหารงานในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิชาการ เป็นการบริหารในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากที่สุด 2) ด้านงบประมาณ เป็นการบริหารที่เกี่ยวกับการจัดทำ เสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุสินทรัพย์ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เป็นการวางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งการเสริมสร้างประสิทธิภาพบุคลากรการปฏิบัติราชการ การรักษาวินัย

และการออกจากราชการ 4) ด้านการบริหารทั่วไป เป็นการดำเนินงานด้านธุรการ ข้อมูลด้านสารสนเทศ อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม งานส่งเสริมกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์การประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานต่างๆ ได้ตรงตามแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารและการจัดการโรงเรียนจะเกิดประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวได้นั้น โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 6 ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - พ.ศ. 2564) ภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนจึงเป็นหัวใจหลักที่จะทำให้การดำเนินงานภายในโรงเรียนประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

2. เพื่อทราบข้อคิดเห็นอื่นๆที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

2. ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ประกอบด้วยหลายข้อคิดเห็น

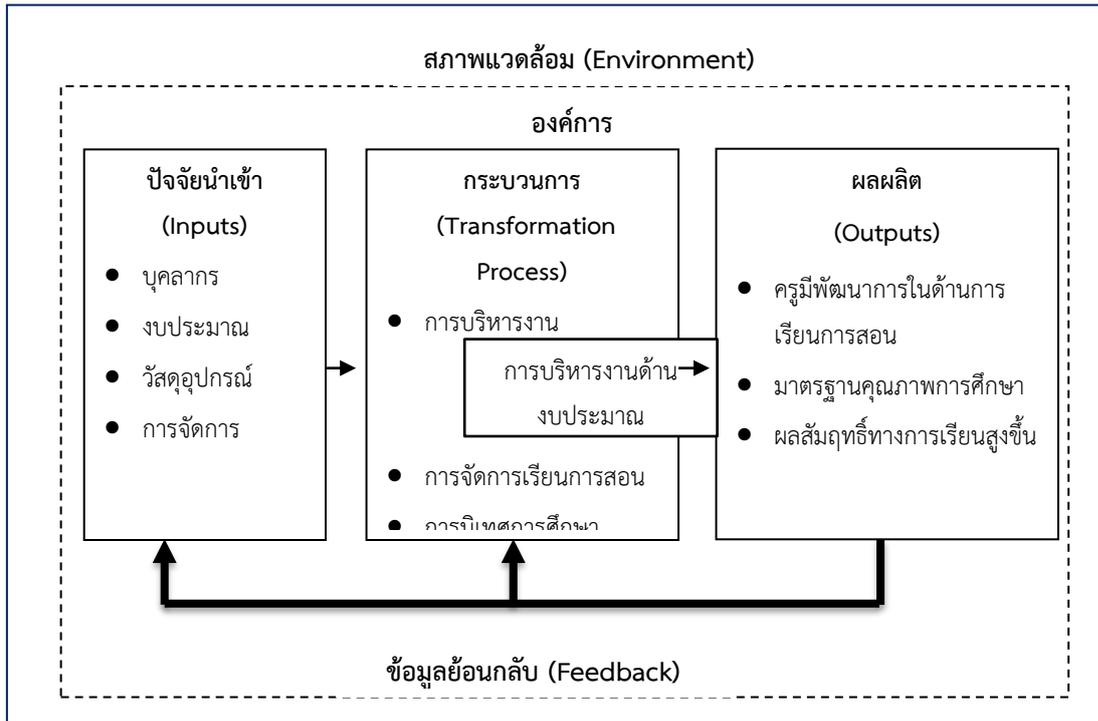
ทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีคุณภาพและเป็นมาตรฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัยตามทฤษฎีองค์การเชิงระบบของ ลูเนนเบิร์ก (Lunenburg) และออร์นสไตน์ (Ornstein) โดยทฤษฎีนี้มีความสอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยได้พัฒนาขอบข่ายภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณตามคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ของสำนักนโยบาย และ แผน การ ศึ ก ษา ขั น พื น ฐา น กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งหมด 22 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ด้านการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ด้านการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านการวางแผนพัสดุ ด้านการกำหนดแบบบูรณาการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ

พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุม ดูแลบำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ด้านการเบิกเงินจากคลัง ด้านการรับเงิน ด้านการเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน ด้านการนำเงินส่ง

คลัง ด้านการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และด้านการจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน



ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ที่มีแผนแบบการวิจัย ลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน

ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (forced choice) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนามาจากคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการโดยปรับภารกิจบางด้านให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณ

22 ด้าน แบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา ตำรา เอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี หลักการ แนวคิด จากหนังสือ และงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้ และปรับแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด มาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การคำนวณค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

3. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 14 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน 1 คน ครูผู้ปฏิบัติงานหน้าทำงานด้านงบประมาณ 1 คน และครูผู้ปฏิบัติงานสอน 1 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis)

ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยใช้ตัวแปรที่ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด

ประสบการณ์ทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยผู้วิจัยได้พัฒนานิยามจากขอบข่ายภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณตามคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 22 ด้าน โดยปรับภารกิจบางด้านให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานด้านงบประมาณและครูผู้ปฏิบัติงานสอน จำนวน 42 คน เมื่อแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 21 คน คิด

เป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา 31-40 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมา ปริญญาโท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 ประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมา ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ในขณะที่ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน ผู้บริหารหรือผู้รักษาการแทน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานด้านงบประมาณ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และครูผู้ปฏิบัติงานสอนจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม

(n=42)

การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน	\bar{X}	S. D.	ระดับ
1. ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.14	0.70	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง	4.51	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม (ต่อ)

(n=42)

การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน	\bar{X}	S. D.	ระดับ
3. ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	4.69	0.71	มากที่สุด
4. ด้านการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	4.10	0.96	มาก
5. ด้านการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	4.60	0.59	มากที่สุด
6. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ	4.54	0.63	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ	4.38	0.63	มาก
8. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.19	0.59	มาก
การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน	\bar{X}	S. D.	ระดับ
9. ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา	1.66	0.85	น้อย
10. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.20	0.60	มาก
11. ด้านการวางแผนพัสดุ	4.14	0.86	มาก
12. ด้านการกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.27	0.71	มาก
13. ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ	4.33	0.69	มาก
14. ด้านการจัดหาพัสดุ	4.46	0.58	มาก
15. ด้านการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ	4.55	0.58	มากที่สุด
16. ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน	4.08	0.74	มาก
17. ด้านการเบิกเงินจากคลัง	4.14	0.78	มาก
18. ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน	4.29	0.83	มาก
19. ด้านการนำเงินส่งคลัง	4.39	0.69	มาก
20. ด้านการจัดทำบัญชีการเงิน	4.31	0.75	มาก
21. ด้านการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน	4.51	0.59	มากที่สุด
22. ด้านการจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน	4.36	0.69	มาก
รวม	4.22	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22, S. D.= 0.47$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมากจำนวน 15 ด้าน และ

อยู่ในระดับน้อยจำนวน 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดได้แก่ ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ($\bar{X}=4.69, S. D.= 0.71$) รองลงมาได้แก่ ด้านการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ($\bar{X}=4.60, S. D.= 0.59$) และด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุน

เพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 1.66$, $S. D. = 0.85$) มีค่ามัธยฐานและ
 คณิตน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงาน ด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพา ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อคิดเห็นอื่นๆ ของ
 ผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารหรือผู้รักษาราชการ
 แทน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานด้านงบประมาณและครู
 ผู้ปฏิบัติงานสอน และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content
 analysis) เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของ
 โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่ง
 ข้อคิดเห็นต่างๆ ในภาพรวมสรุปได้ดังนี้

การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้ง ควร
 ดำเนินการจัดอบรมแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่
 ผู้รับผิดชอบเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายต่างๆ
 นโยบายและทราบแนวปฏิบัติที่ตรงกัน ควรมีการตั้ง
 คณะกรรมการออกสำรวจความต้องการใช้งบประมาณที่
 แท้จริง รวมทั้งมีการแจ้งประมาณการงบประมาณที่
 โรงเรียนจะได้รับเพื่อจะได้จัดทำแผนงบประมาณและ
 เสนอขอตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง

การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับ
 จัดสรรควรมีการประชุมเพื่อประมาณการใช้งบประมาณ
 ตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตลอดปี
 การศึกษา และเมื่อมีการเสนอของบประมาณควรมีการ
 ตรวจสอบโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
 แผนปฏิบัติการของโรงเรียน

การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและ
 รายงานผลการใช้งบประมาณ พบว่า บางโครงการหรือ
 กิจกรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากผู้รับผิดชอบ
 โครงการหรือกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนมีภาระ

งานสอนมาก ทำให้การปฏิบัติงานตามโครงการหรือ
 กิจกรรมไม่ได้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ และบาง
 โรงเรียนยังขาดบุคลากรตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล
 การใช้งบประมาณ ดังนั้นจึงควรแต่งตั้งคณะกรรมการ
 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณ
 ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การใช้งบประมาณ
 เป็นไปตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ควรมีการวาง
 แผนการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียน
 เพื่อใช้งบประมาณที่ได้รับมีการนำมาใช้อย่างถูกต้อง
 โปร่งใสและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ
 การศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางไม่สามารถ
 ระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาจากผู้ปกครองได้
 เนื่องจากผู้ปกครองมีจำนวนน้อย และโรงเรียนอยู่ไกล
 จากแหล่งชุมชน สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองและ
 ชุมชนมีฐานะปานกลาง ไม่สามารถบริจาคเงิน
 สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ ดังนั้น
 ผู้บริหารและคณะครู ควรมีการประชุมพิจารณาหา
 แหล่งเพื่อระดมทรัพยากรและทุนเพื่อการศึกษาจาก
 แหล่งอื่น เช่น องค์กรอื่นๆ บริษัทหรือห้างร้านที่ตั้งอยู่
 บริเวณโรงเรียน

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่
 พัสดุขาดความรู้ด้านการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ควรมีการจัด
 อบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่พัสดุ เพื่อให้เกิดความ
 มั่นใจในการปฏิบัติงาน

การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า ไม่ทันต่อเวลาและไม่
 ตรงต่อความต้องการ เนื่องจากการโอนเงินงบประมาณ
 ล่าช้า เมื่อเงินงบประมาณมาถึงโรงเรียน เจ้าหน้าที่
 พัสดุต้องรีบเร่งในการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งอาจจะก่อให้เกิด
 ความผิดพลาดได้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานควรเร่งรัดการโอนเงินงบประมาณ
 เพื่อโรงเรียนจะได้ดำเนินการจัดซื้อพัสดุให้ทันในช่วงเปิด

เทอม ในการจัดซื้อจัดจ้างควรจัดซื้อจัดจ้างตามความจำเป็น ไม่ให้มีวัสดุเหลือในคลังพัสดุ และควรจัดทำทะเบียนควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุให้เป็นปัจจุบันด้วยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นครูสายการสอน ที่ปฏิบัติหน้าที่มานานหรือครูที่เพิ่งย้ายหรือบรรจุใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่การเงินส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งระเบียบการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยตรวจสอบภายในมาติดตามการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานมีภาระการสอนมาก ส่งผลให้การจัดทำบัญชีผิดพลาด ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบสภาพการเงินได้ ดังนั้นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีโดยตรงเพื่อให้เกิดความถูกต้องในการทำบัญชี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่

สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารหรือผู้รักษาราชการแทน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานด้านงบประมาณและครูผู้ปฏิบัติงานสอน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีความรู้ ความเข้าใจและให้ความสำคัญในการบริหารงานด้านงบประมาณเป็นอย่างดี เพราะงบประมาณเป็นปัจจัยในการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการใช้จ่ายงบประมาณผู้บริหารและคณะครูต้องยึดถือตามกฎระเบียบของกระทรวงการคลังและคู่มือแนวปฏิบัติต่างๆ มีการจัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับจัดสรร มีการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีการเบิกจ่ายงบประมาณและมีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันตลอดจนมีการกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ วันเฉลิม ไพโรศิลป์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 1 พบว่า การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านงบประมาณตระหนักและเห็นความสำคัญในการบริหารงบประมาณเพราะงบประมาณเป็นปัจจัยในการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ในการใช้จ่ายงบประมาณนั้น ผู้บริหารและครูต้องคำนึงถึงระเบียบ วิธีการ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ถ้าดำเนินการผิดพลาดอาจมี

ผลทางวินัยจึงทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความระมัดระวังอย่างมากที่สุดเพื่อให้ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับ ธรรมนูญลักษณะ สิ่งท่แก้ว ซึ่งได้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และสอดคล้องกับทวิพร แก้วบัวดี ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารและการบริหารงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาวินิจฉัยต่างประเทศของ สเปน เลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน(บริบทโรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียน การนำไปใช้ในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนทราบถึงจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษา เพื่อกำหนดการจัดการศึกษาล่วงหน้า ดังนั้น จากสมมติฐานที่กล่าวมา จึงนำไปสู่การศึกษาการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในประเทศแถบแอฟริกาใต้ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจการบริหารการศึกษาและการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียนควบคู่กันไปด้วยเพราะการบริหารงานทั้งสองด้านนี้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารงานและบริหารทรัพยากรด้วย ดังนั้น ความคาดหวังของการบริหารโรงเรียนในอนาคตคือ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารการเงิน

2. ข้อคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ข้อคิดเห็นที่พบมีหลายข้อ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้คือ

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ บางโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ดังนั้นควรมีการดำเนินการจัดอบรมให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดต่างๆ นโยบายและทราบแนวปฏิบัติที่ตรงกันและเป็นปัจจุบัน และควรมีการตั้งคณะกรรมการจากสำนักงานเขตพื้นที่ออกสำรวจความต้องการงบประมาณของโรงเรียนที่แท้จริง รวมทั้งมีการแจ้งประมาณการงบประมาณที่โรงเรียนจะได้รับล่วงหน้า เพื่อจะได้จัดทำแผนงบประมาณและเสนอขอตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ กรอบสูงเนิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับมาก วิธีการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีดังนี้ 1) การจัดทำและเสนอขอตั้งงบประมาณ 2) การจัดสรร 3) การตรวจสอบ ติดตาม

ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ 5) การบริหารงานการเงิน 6) การบริหารงานบัญชี 7) การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรร ควรมีการประชุมเพื่อประมาณการ ใช้งบประมาณตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆของ โรงเรียนตลอดปีการศึกษา และเมื่อมีการเสนอขอ งบประมาณควรมีการตรวจสอบโครงการและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของโรงเรียน จัดให้มีการ บูรณาการโครงการหรือกิจกรรมให้สัมพันธ์กันกับ งบประมาณที่ได้รับและจัดลำดับความสำคัญ ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลณีการ์ วงศ์ษา ได้ทำ การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กรณีศึกษา 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับ งบประมาณโรงเรียนต้องมีการขอตั้งงบประมาณและส่ง การขอตั้งงบประมาณไปต้นสังกัดเพื่อจะได้มาซึ่ง งบประมาณที่ต้องการ โดยสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ สภาพปัญหาการบริหารงานสถานศึกษาด้าน งบประมาณ และมีการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การ บริหารที่ใช้งบประมาณในการบริหารงานแต่ละด้าน จัดทำรอบงบประมาณรายจ่ายในการบริหารงานของ โรงเรียน โดยจัดอันดับความสำคัญแล้วจึงจัดสรรตาม งบประมาณที่ได้รับให้เหมาะสม

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณ พบว่า บาง โครงการหรือกิจกรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอนมีภาระงานสอนมาก ทำให้การปฏิบัติงาน ตามโครงการหรือกิจกรรมไม่ได้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติ การ และบางโรงเรียนยังขาดบุคลากรตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณ ดังนั้นจึงควร

แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการของ โรงเรียน ควรมีการวางแผนการตรวจสอบการ ใช้งบประมาณของโรงเรียน เพื่อให้งบประมาณที่ได้รับมี การนำมาใช้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและก่อประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียนซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ วรกาญจน์ สุขสดเขียว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมเขต 9 พบว่า สถานศึกษา ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่ โดยตรงด้านการจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุม งบประมาณและด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบ จัดซื้อจัดจ้าง กรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ บุคคลขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควร จัดระบบโดยกำหนดเครือข่ายการให้บริการความรู้ด้าน การจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการ ดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดทำเป็น โรงเรียนคู่พัฒนา กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ บุคคลขนาดใหญ่ เพื่อให้การช่วยเหลือ หรือจัดทำกลุ่ม เครือข่ายระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลขนาด เล็กกันเอง และศูนย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาการบริหาร งบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางไม่ สามารถระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาจาก ผู้ปกครองได้ เนื่องจากผู้ปกครองมีจำนวนน้อย และ โรงเรียนอยู่ไกลจากแหล่งชุมชน สภาพเศรษฐกิจของ ผู้ปกครองและชุมชนมีฐานะปานกลาง ไม่สามารถ บริจาคเงินสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

ดังนั้นผู้บริหารและคณะครู ควรมีการประชุมพิจารณาหาแหล่งเพื่อระดมทรัพยากรและทุนเพื่อการศึกษาจากแหล่งอื่น เช่น องค์กรอื่นๆ บริษัทหรือห้างร้านที่ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลณี การ์ วงศ์ษา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กรณีศึกษา 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารงบประมาณ ในการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนโดยการจัดสรรตามจำนวนรายหัวนักเรียนทั้งสามโรงเรียนได้รับเงินงบประมาณจากแหล่งเดียวกัน คือ จากงบประมาณกรุงเทพมหานครและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล บางโรงเรียนจะมีงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรเอกชนที่อยู่ใกล้เคียง เช่น โรงเรียน B ตั้งอยู่ใกล้บริษัทขนาดใหญ่จึงมีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนนี้มาบริหารโรงเรียน แต่อีกสองโรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุนในส่วนนี้ถือเป็นจุดแข็งของโรงเรียน B ซึ่งเป็นแบบอย่างให้สองโรงเรียนสามารถหาแหล่งสนับสนุน

2.5 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่พัสดุ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซูปรี ม่วงกุ่ม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ตพบว่า ผลการประมวลปัญหาของงานวิจัยนี้ ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานพัสดุโดยตรง ขาดความรู้ความเข้าใจ มีภาระงานมาก ขาดความต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้มีการส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ด้านการบริหารงานงบประมาณเกี่ยวกับพัสดุ โดยการส่งบุคลากรเข้าอบรม ประชุม เพื่อให้มีความรู้ ซึ่งสามารถรับมือมอบหมายงานได้ทันทีหากโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานงบประมาณ โดยให้

ข้าราชการครูเป็นผู้รับผิดชอบงานมากกว่าครูที่เป็นอัตราจ้าง เพื่อความต่อเนื่องของงานงบประมาณ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้พร้อม ๆ กับผู้บริหาร ควรจัดสรรเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับพัสดุโดยตรง เพื่อให้งานพัสดุไม่เกิดความผิดพลาด ถูกต้องตามระเบียบ

2.6 การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า ไม่ทันต่อเวลา และไม่ตรงต่อความต้องการ เนื่องจากการโอนเงินงบประมาณล่าช้า เมื่อเงินงบประมาณมาถึงโรงเรียนเจ้าหน้าที่พัสดุต้องรีบเร่งในการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดได้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเร่งรัดการโอนเงินงบประมาณ เงินอุดหนุน ค่าใช้จ่ายรายหัวให้ก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้ดำเนินการจัดซื้อพัสดุให้ทันในช่วงเปิดเทอมในการจัดซื้อจัดจ้างควรจัดซื้อจัดจ้างตามความจำเป็น ไม่ให้มีวัสดุเหลือในคลังพัสดุ และควรจัดทำทะเบียนควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุให้เป็นปัจจุบันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงลักษณ์ พรหมพา ได้ทำการสารนิพนธ์เรื่อง การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา คือควรมีการวางแผนงบประมาณให้เชื่อมโยงกับกิจกรรมของหน่วยงาน ควรมีการคำนวณเงินงบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดทำแผน/โครงการควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างชัดเจน ควรมีระบบบัญชีและการควบคุมบัญชีอย่างชัดเจน ควรมีการจัดแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณล่วงหน้า ควรมีการวางแผนกำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์ ควรมีการวางแผนการตรวจสอบภายใน

2.7 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นครูสายการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่มานานหรือครูที่เพิ่งย้ายหรือบรรจุใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่การเงินส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งระเบียบการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นจึงควรจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่การเงินโดยตรง ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยตรวจสอบภายในมาติดตามการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ ชูบริ ม่วงกุง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ตพบว่า ผลการประมวลปัญหาของงานวิจัยนี้ ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงิน ขาดความรู้ความเข้าใจ มีภาระงานมาก ขาดความต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้มีการส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ด้านการบริหารงานงบประมาณ การเงิน โดยการส่งบุคลากรเข้าอบรม ประชุม เพื่อให้มีความรู้ ควรจัดสรรเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินโดยตรง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีไม่ควรใช้บุคลากรคนเดียวกัน เพื่อป้องกันการทุจริต เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการตรวจสอบภายใน สถานศึกษาควรตรวจสอบให้ครบทุกด้าน

2.8 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานมีภาระการสอนมาก ส่งผลให้การจัดทำบัญชีผิดพลาด ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบสภาพการเงินได้ ดังนั้นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีโดยตรงเพื่อให้เกิดความถูกต้องในการทำบัญชี และควรจัดให้มีการนิเทศ

ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูบริ ม่วงกุง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ตพบว่า ผลการประมวลปัญหาของงานวิจัยนี้ ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับบัญชีโดยตรง เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชี มีภาระงานมาก ขาดความต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้มีการส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ด้านการบริหารงานงบประมาณ บัญชี โดยการส่งบุคลากรเข้าอบรม ประชุม เพื่อให้มีความรู้ ซึ่งสามารถรับมือหมายงานได้ทันทีหากโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานงบประมาณ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ควรมีการดำเนินการจัดอบรมให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดต่างๆ นโยบายและทราบแนวปฏิบัติที่ตรงกันและเป็นปัจจุบัน และควรมีการตั้งคณะกรรมการจากสำนักงานเขตพื้นที่ออกสำรวจความต้องการงบประมาณของโรงเรียนที่แท้จริง รวมทั้งมีการแจ้งประมาณการงบประมาณที่โรงเรียนจะได้รับล่วงหน้า เพื่อจะได้จัดทำแผนงบประมาณและเสนอขอตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง

2. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เนื่องจากงบประมาณที่ได้การจัดสรรนั้นอาจไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน องค์กรภายนอกในการระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานด้านพัสดุโดยต้องสรรหาผู้ที่มีความรู้

ความสามารถในการทำหน้าที่เกี่ยวกับพัสดุ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษากฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนลงมือปฏิบัติงาน

4. ด้านการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียนในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในการครอบครองของโรงเรียนภายในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย

5. ด้านการเบิกเงินจากคลัง ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเบิกเงินจากคลัง/กรมบัญชีกลางโดยตรง โดยจัดทำและมีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกที่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกเงินจากคลังให้มากยิ่งขึ้น

6. ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณของโรงเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2548. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

ชลนิการ์ วงศ์ษา. "การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กรณีศึกษา 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

ซูบรี ม่วงกุง. "การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ต." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2558.

7. หน่วยงานระดับสูงควรตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนจัดทำเอกสาร หลักฐานให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งเป็นการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียน ว่าใช้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่าตามที่ได้ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว เพื่อให้งานวิจัยเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษากิจการการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน สังกัดอื่น

2. ควรมีการศึกษากิจการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน การบริหารงานด้านงบประมาณในโรงเรียน

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคและข้อจำกัดในการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน

ทวิพร แก้วบัวดี. "สมรรถนะผู้บริหารและการบริหารงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.

ชญญาลักษณ์ สิงห์แก้ว. "เรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร." ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2559.

นงลักษณ์ พรหมพา. "การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29." ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยนครราชสีมา, 2558.

วรกาญจน์ สุขสุดเดียว. "การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9." คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

วันเฉลิม ไพรศิลป์. "เรื่อง สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2559.

สมศักดิ์ กรอบสูงเนิน. "เรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหางานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2552.

Best, John W, and James V Kahn. Research in Education, . 10th ed. Boston: Mass : Allyn and Bacon, 2006.

Lunenburg, Fred C, and Allan V Ornstein. Educational Administration: Concepts and Practices. 6th ed. CA: Wadsworth Publishing, 2012.

Rensis Likert. New Patterns of Management. Tokyo: McGraw - Hill Book company, 1961.

Spengler, Josephus Johannes. "Guidelines for the Financial Management of School (Afrikaans Text, South Africa)." available from <http://www.education.gov.uk/school/adminandfinance/financialmanagement>